НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
5000, град Велико Търново, бул. „България“ № 76
телефон: (062) 618 822; факс: (062) 618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

СТАНОВИЩЕ

от д.н. Пламен Атанасов Атанасов
доцент в Национален военен университет „Васил Левски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент, висше училище“
за цивилен служител в катедра „Национална и регионална сигурност“ във факултет „Сигурност и отбрана“ на Национален военен университет „Васил Левски“

по: област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“
професионално направление 9.1. „Национална сигурност“

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 71 от 07 август 2026г. и в интернет-страница на Национален военен университет „Васил Левски“ за нуждите на катедра „Национална и регионална сигурност“ към факултет „Сигурност и отбрана“, като кандидат участва гл. ас. д-р Валерия – Тереза Тошкова Дончева от същия университет, катедра „Национална и регионална сигурност“ към факултет „Сигурност и отбрана“.

Велико Търново

2026

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в НВУ „Васил Левски“ по: област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“ професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, обявен за нуждите на катедра „Национална и регионална сигурност“ към факултет „Сигурност и отбрана“ са подадени документи от един единствен кандидат:

–д-р Валерия – Тереза Тошкова Дончева – главен асистент в катедра „Национална и регионална сигурност“ на факултет „Сигурност и отбрана” на НВУ „Васил Левски”.

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и с изискванията на Правилника за подбор и развитие на академичния състав в НВУ „Васил Левски“

Кандидатът д-р Валерия-Тереза Дончева е приложил общо 34 научни труда, 29 от които са публикувани след придобиване на ОНС „доктор“ и обхващат: един (1) монографичен труд с обем 232 стр., който е предложен за хабилитационен и 28 научноизследователски разработки (научни статии и доклади с общ обем от 297 стр.), от които един (1) доклад в съавторство (10 стр.). За разработката в съавторство е посочен разделителен протокол, според който съавторството е разпределено по равно.

Приемам за рецензиране 29 от предложените трудове. Приемам, че те съответстват на предметната област на обявения конкурс, като някои от тях допринасят за потвърждаване на интердисциплинарния характер, видим в част от трудовете на кандидата. Приетите за рецензиране разработки са публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. Двадесет и осем (28) от така приетите трудове са публикувани в страната, а един (1) от докладите – в чужбина (Impact of migration on demographic security of Bulgaria, публикуван в Scientific bulletin “Nicolae Bălcescu” Land Forces Academy).

След прегледа на представените разработки не остава съмнение, че научните интереси и публикации на кандидата са фокусирани в предметната област на конкурса и отговарят на потребностите на учебния процес в катедра „Национална и регионална сигурност“ на факултет „Сигурност и отбрана“. Относно представения за хабилитиране монографичен труд правят позитивно впечатление постигнатото съответствие с научния подход, свързано с плавен преход от умелия теоретичен анализ към емпирично изследване, както и постигнатата интердисциплинарност в паралел със запазена рамка на сигурността.

Представените от кандидата данни, документи и справки показват, че същият отговаря напълно на минималните изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност” – 485 точки (изискуеми 400 т.). Според допълнителните изисквания в Правилника за подбор и развитие на академичния състав в НВУ „Васил Левски“,

за заемана на академичната длъжност „доцент“ в същите област и професионално направление, кандидатът представя доказателства за покриване на изискванията в раздел „Учебна дейност“ – 162 точки (при изискуеми 100 точки) и в раздел „Научна дейност“ – 59,5 точки (при изискуеми 50 точки). Приемам, че са покрити 221,5 точки при изискуеми 150 точки, което показва, че кандидатът отговаря на минималните изисквания.

Относно цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, докладът от посоченото цитиране в група „Д“, т. 11, към датата на създаване на настоящото становище все още не е видим в базата *Scopus-indexed*. Поради което е по-коректно да бъде индексиран с 10, а не с 15 точки и следва общият брой точки от група „Д“ да се намали на 65 точки, а общият брой на точките за изпълнение на минималните изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ да бъде редуциран от 485 на 480 точки. Поради обстоятелството, че изискуемите точки за група „Д“ са 50, а за общия брой – 400, направената корекция не следва да се отрази на общата оценка на кандидата. Фактът, че към мига на създаване на становището въпросният доклад не се появява в базата данни Scopus не е окончателно доказателство, че изданието от 2026 г. не е индексирано, както изданията на същата конференция от предходните години.

Към общата оценка на кандидата следва да се отбележи и посоченото в неговите автобиографични данни: Както неговото академично развитие като гост-преподавател в РУ „Ангел Кънчев“ (2018–2019 г.г.) и израстването му от асистент (2020– 2021 г.г.) до главен асистент в НВУ „Васил Левски“ (2021– до настоящия момент), така и неговата активна обществена дейност в Общински съвет – Велико Търново и членството му в „Национална асоциация Сигурност“. Този опит показва целенасочено повишаване на професионалната подготовка на д-р Валерия-Тереза Дончева. Той допринася, а неговото развитие би могло да допринесе още повече за качеството на учебната дейност в катедра „Национална и регионална сигурност“ във факултет „Сигурност и отбрана“ на НВУ „Васил Левски“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Представените от д-р Валерия-Тереза Дончева данни, както и академичната кариера показват съответствие с изискванията и целите на обявения конкурс. Разработените учебни програми (6 бр.) и дидактически материали (6 бр.) по преподаваните учебни дисциплини разкриват активна учебно-педагогическа дейност. Научните резултати и научно-приложната дейност на кандидата също допълват оценката ми на кандидата. Приемам представената от д-р Валерия-Тереза Дончева в приложение №12 справка за оригиналните научни и научно-приложни приноси. Особено значение намирам в интердисциплинарността на приноса „Разработване на интердисциплинарен модел за изследване на човешкия фактор в системите за сигурност“. Приемам, че съдържанието им е пряко свързано с професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, тъй като изследват причинно-следствените връзки между човека, властта и сигурността

(напр. труд 1.1; 2.17; 2.21; 2.26;); въпросите на авторитаризма, конформизма и сигурността (напр. труд 1.1; 2.12; 2.13; 2.17; 2.23); ролята на човешкия фактор в организационна и военна среда (напр. трудове 2.3; 2.4; 2.11;2.15; 2.16; ; както и решенията в контекста на сигурността за постигане на устойчивост (напр. трудове 2.8; 2.9; 2.14; 2.20; 2.22; 2.28). Откритото съответствие с научната продукция на кандидата води до заключението, че формулираните приноси и получени резултати са лична заслуга на кандидата. Значимостта на тези постижения се вижда в представените доказателства за цитиране.

3. Становище относно липса или наличие на плагиатство

Към момента на писане на настоящото становище не са ми известни сигнали за установяване на плагиатство в трудовете на кандидата.

4. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените ми за рецензиране научни трудове.

Препоръчвам на д-р Валерия-Тереза Дончева, в бъдещата си работа да обвърже конкретни свои трудове към изброените в документацията приноси и да продължи своята научна и научноизследователска работа в очертаните посоки. Препоръчвам също кандидатът да засили участието си на международни форуми и в чуждестранни издания, особено такива, които са включени в индексирани бази с данни, защото постигнатите до момента резултати заслужават по-широко признание както у нас, така и в чужбина.

5. Заключение

Представените документи и материали от д-р Валерия-Тереза Дончева отговарят на всички количествени и качествени изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника за подбор и развитие на академичния състав в НВУ „Васил Левски“. В представените трудове има оригинални научни и научноприложни приноси, които заедно със съответните разработки са признати на национално и международно ниво. Освен това, тези трудове показват тясно съответствие с учебната работа в катедра „Национална и регионална сигурност“.

Постигнатите резултати от д-р Валерия-Тереза Дончева напълно съответстват на изискванията (национални и допълнителни за НВУ „Васил Левски“) за заемане на академичната длъжност „доцент“, а преподавателската квалификация на кандидата не оставя място за съмнение.

6. Оценка на кандидата

След запознаване с документацията за участие в конкурса и със съответните научни трудове, както и след анализирането им, на основание тяхната значимост, броя и съдържанието на постигнатите научни и научноприложни приноси, давам своята **положителна оценка** за кандидата по конкурса. Предлагам на научното жури да класира кандидата д-р Валерия-Тереза Дончева, както и да изготви доклад с предложение до Факултетния съвет на факултет „Сигурност и

отбрана“ за избора на д-р Валерия-Тереза Дончева за заемане на академичната длъжност „доцент, висше училище“ в катедра „Национална и регионална сигурност“ във факултет „Сигурност и отбрана“ на Национален военен университет „Васил Левски“, в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1.“Национална сигурност“.

27 октомври 2026 г. **Изготвил становището**

(*подпис*)

доц. д.н. Пламен Атанасов

OPINION

by Plamen Atanasov Atanasov, PhD, ScD
associate professor at the Vasil Levski National Military University
on the materials submitted in connection with the competition for the academic position of "Associate Professor higher-education institution," for a civilian employee in the Department of "National and Regional Security" of the Faculty of "Security and Defence" at the Vasil Levski National Military University
Field of Higher Education: 9. Security and Defence
Professional Field: 9.1. National Security

Veliko Tarnovo
2026

In the competition for the academic position of "Associate Professor higher-education institution," announced in *State Gazette*, No. 71 of 7 August 2026, and on the website of the Vasil Levski National Military University, to meet the staffing needs of the Department of National and Regional Security within the Faculty of Security and Defence, the sole candidate is Chief Assistant Professor Valeria-Tereza Toshkova Doncheva, PhD, from the same Department and Faculty.

1. General presentation of the procedure and the candidate

In the announced competition for the academic position of Associate Professor at the Vasil Levski National Military University, in Field of Higher Education 9. Security and Defence, Professional Field 9.1. National Security, organised to meet the staffing needs of the Department of National and Regional Security within the Faculty of Security and Defence, an application was submitted by one candidate only:

– **Valeria-Tereza Toshkova Doncheva, PhD**, Chief Assistant Professor in the Department of National and Regional Security, Faculty of Security and Defence, Vasil Levski National Military University.

The set of documents submitted in both hard-copy and electronic formats complies with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for its Implementation, and the requirements of the Regulations on the Selection and Career Development of Academic Staff at the Vasil Levski National Military University.

Candidate Valeria-Tereza Doncheva, PhD has submitted a total of 34 scholarly works, 29 of which were published after she obtained the educational and scientific degree of PhD. These comprise one monograph of 232 pages, submitted as the principal work in support of her application for habilitation, and 28 research publications, including scholarly articles and conference papers, with a total length of 297 pages. One of these papers, comprising 10 pages, was co-authored. A statement specifying the division of contributions has been provided for the co-authored paper, indicating an equal share of authorship.

I have accepted 29 of the submitted works for review. I consider them to fall within the subject area of the announced competition, with some of them further demonstrating the interdisciplinary nature evident in part of the candidate's scholarly output. The works accepted for review have been published in non-indexed, peer-reviewed scholarly publications or in edited collective volumes. Twenty-eight (28) of these works were published in Bulgaria, while one (1) conference paper was published abroad: *"Impact of Migration on Demographic Security of Bulgaria"*, published in the *Scientific Bulletin of the "Nicolae Bălcescu" Land Forces Academy*.

A review of the submitted publications leaves no doubt that the candidate's research interests and publications are focused on the subject area of the competition and meet the teaching and learning needs of the Department of National and Regional Security within the Faculty of Security and Defence.

Regarding the monograph submitted in support of her application for habilitation, particular positive features include its conformity with established scholarly approaches, reflected in the smooth transition from a well-developed theoretical analysis

to empirical research, as well as its interdisciplinary perspective, while retaining a clearly defined security-oriented framework.

The data, documents and supporting statements submitted by the candidate demonstrate that she fully meets the minimum requirements stipulated by the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for its Implementation for appointment to the academic position of Associate Professor in Field of Higher Education 9. Security and Defence, Professional Field 9.1. National Security. The candidate has achieved 485 points, against the required minimum of 400 points.

Under the additional requirements set out in the Regulations on the Selection and Career Development of Academic Staff at the Vasil Levski National Military University for appointment to the academic position of Associate Professor in the same field of higher education and professional field, the candidate has submitted evidence demonstrating that she meets the requirements in the following categories:

- Teaching activities: 162 points, against a required minimum of 100 points.
- Research activities: 59.5 points, against a required minimum of 50 points.

I therefore consider the candidate to have achieved a total of 221.5 points against the required minimum of 150 points, demonstrating that she meets the applicable minimum requirements.

Regarding citations and reviews in scholarly publications indexed and abstracted in internationally recognised scientific databases, or in monographs and edited collective volumes, the citation report listed under Group D, item 11, was not yet visible in the Scopus-indexed database at the time this opinion was prepared. Accordingly, it would be more appropriate to award 10 rather than 15 points for this item. The total score for Group D should therefore be reduced to 65 points, and the overall score for compliance with the minimum requirements under the Academic Staff Development Act and its implementing regulations should be adjusted from 485 to 480 points.

Since the required minimum for Group D is 50 points and the required overall minimum is 400 points, this adjustment should not affect the candidate's overall assessment. Moreover, the fact that the paper in question does not appear in the Scopus database at the time this opinion is prepared does not constitute conclusive evidence that the 2026 edition of the publication is not indexed, particularly given that editions of the same conference from previous years have been indexed.

The candidate's overall assessment should also take account of the information provided in her curriculum vitae concerning her academic career and professional development. This includes her experience as a visiting lecturer at the University of Ruse "Angel Kanchev" (2018–2019), her progression from Assistant (2020–2021) to Chief Assistant Professor at the Vasil Levski National Military University (2021 to the present), as well as her active public service on the Veliko Tarnovo Municipal Council and her membership of the National Security Association.

This experience demonstrates Valeria-Tereza Doncheva's PhD, sustained commitment to advancing her professional qualifications. It also contributes, and her continued professional development could contribute to an even greater extent, to the quality of teaching and learning within the Department of National and Regional Se-

curity, Faculty of Security and Defence, at the Vasil Levski National Military University.

2. General characteristics of the candidate's academic and professional activity

The information submitted by Valeria-Tereza Doncheva, PhD, together with her academic career, demonstrates that she meets the requirements and objectives of the announced competition.

The teaching syllabuses (6) and teaching materials (6) developed for the subjects she teaches demonstrate her active engagement in teaching and pedagogical activities.

The candidate's research findings and applied research activities further inform my overall assessment. I accept the statement of original scientific and applied scientific contributions submitted by Valeria-Tereza Doncheva, PhD in Appendix No. 12.

I attach particular importance to the interdisciplinary nature of the contribution entitled *"Development of an Interdisciplinary Model for the Study of the Human Factor in Security Systems"*.

I consider the content of these contributions to be directly relevant to Professional Field 9.1. National Security, as they examine the causal relationships between the individual, power and security (e.g. works 1.1, 2.17, 2.21 and 2.26); issues of authoritarianism, conformity and security (e.g. works 1.1, 2.12, 2.13, 2.17 and 2.23); the role of the human factor in organisational and military environments (e.g. works 2.3, 2.4, 2.11, 2.15 and 2.16); and decision-making in the context of security with a view to achieving resilience (e.g. works 2.8, 2.9, 2.14, 2.20, 2.22 and 2.28).

The evident consistency between the candidate's stated contributions and her scholarly output leads me to conclude that the contributions formulated and the results achieved are attributable to the candidate's own work. The significance of these achievements is further substantiated by the evidence of citations provided.

3. Opinion on the absence or presence of plagiarism

As of the preparation of this opinion, I am not aware of any reports alleging plagiarism in the candidate's scholarly work.

4. Critical notes and recommendations

I have no critical remarks regarding the scholarly works submitted for review.

I recommend that, in her future work, Valeria-Tereza Doncheva, PhD, explicitly link specific publications to the contributions listed in the application documentation and continue her scholarly and research activities along the lines already established.

I also recommend that the candidate increase her participation in international academic conferences and seek publication in international scholarly journals, particularly those indexed in recognised bibliographic and citation databases. The results achieved to date merit wider recognition, both in Bulgaria and internationally.

5. Conclusion

The documents and materials submitted by Valeria-Tereza Doncheva, PhD meet all the quantitative and qualitative requirements set out in Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for its Implementation, and the requirements of the Regulations on the Selection and Career Development of Academic Staff at the Vasil Levski National Military University. The submitted scholarly works contain original scientific and applied scientific contributions which, together with the associated research outputs, have received recognition at both national and international levels. Furthermore, these works demonstrate a close alignment with the teaching activities of the Department of National and Regional Security.

The results achieved by Valeria-Tereza Doncheva, PhD, fully satisfy the national requirements and the additional institutional requirements of the Vasil Levski National Military University for appointment to the academic position of Associate Professor. The candidate's teaching qualifications are beyond doubt.

6. Evaluation of the candidate

Having examined the documentation submitted for the competition and the relevant scholarly works and having analysed their content and merits in terms of their significance, number and substantive contribution to scientific knowledge and applied research, I hereby give my **positive assessment** of the candidate.

I offer the Scientific Jury to rank Valeria-Tereza Doncheva, PhD accordingly and prepare a report proposing to the Faculty Council of the Faculty of Security and Defence that Valeria-Tereza Doncheva, PhD be elected to the academic position of Associate Professor in the Department of National and Regional Security, Faculty of Security and Defence, at the Vasil Levski National Military University, in Field of Higher Education 9. Security and Defence, Professional Field 9.1. National Security.

27 October 2026

Opinion made

(signature)

Assoc. Prof. Plamen Atanasov, PhD, DSc